

Sakalt mere äärde viiv trepp jääb veel pikalt suletuks

■ Eelmisel kevadel külastajatele ohtlikuna suletud Saka trepi tulevik sõltub sellest, kas trepi ehitanud Saka mõisa omanik Tõnis Kaasik selle RMK-lt rendile võtab ning milial selle kor- dategemiseks raha leiab.

KÜLLI KRIIS
kylli@pohjarannik.ee

Saka pangajärsakust alla mere äärde viiva trepi ehitas Saka mõisa omanik Tõnis Kaasik valmis 2005. aasta sügiseks.

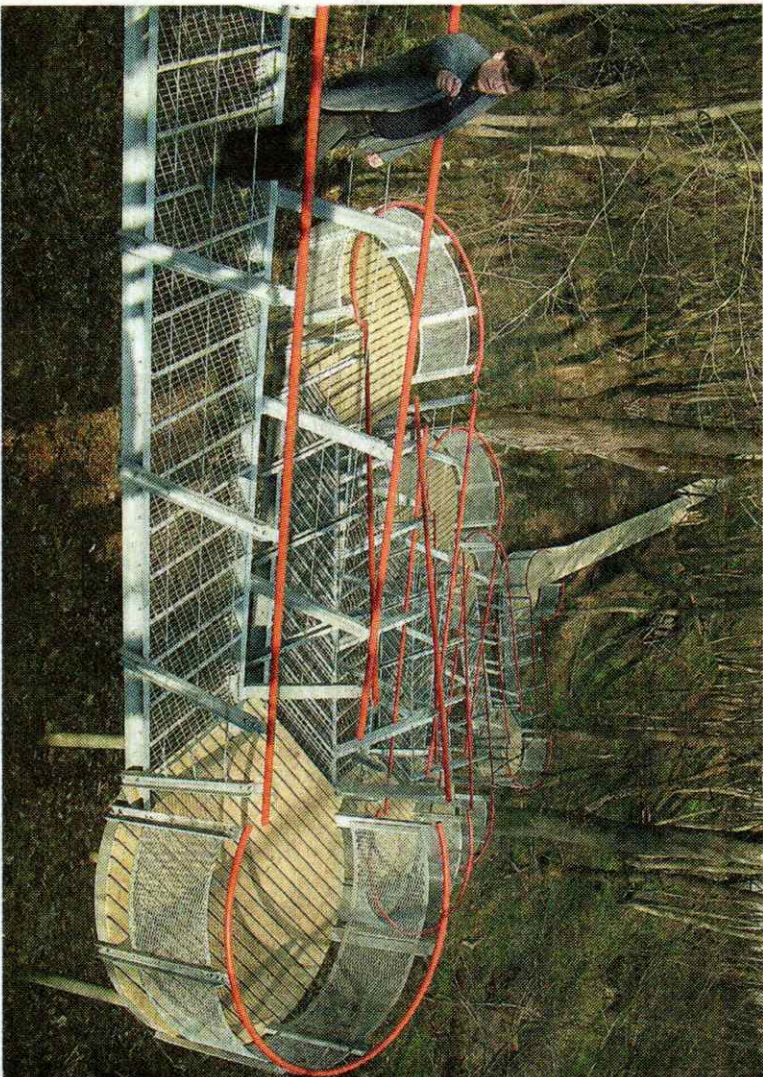
Trepi puidust osasid tuli ilmastiku tõttu aeg-ajalt väljavalhetada ja metallkonstruktsioone puhitada, aga üldiselt pidas trepp hästi vastu ja seda kasutati päris ägaralt.

Silla ehitas Kaasik reformimata riigimaale.

2013. aastal andis riik selle maa üle riigimetsa majandamise keskusele (RMK). Ilma trepita, sest ehitisregistri järgi selle maa peal ühtegi rajatist ei olnud.

Vajab põhjalikku remonti

"Trepi ehitamiseks oli mul nii ehitusluba kui keskkonnameti luba, ka RMK ise toetas ehitamist 100 000 krooniga," ei



2005. aastal valminud Saka trepp pälvis kaks aastat hiljem arhitektuursete väikevormide konkursi peapreemia, on Tõnis Kaasikul põhjust uhkust tunda.

mõista Tõnis Kaasik, kuidas selline asi juhtuda sai.

Tõsi, kaks treppi ehitas ta kõigi muude mõisakompleksi maadel tehtud taristu rajatiste osana ühe ja sama ehitusloaga ning ühegi konkreetse katastritükkisega see seotud ei olnud.

Eelmisel kevadel hindas RMK maavaldajana trepi külastajatele ohtlikuks ja pani mõlemasse otsa plangu koos liikumist keelavate märkidega.

"Laudtee mereäärne osa oli pehkinud ja ühe trepi kinnituspangad küljest natuke lah-

ti vajunud ning trepp oli kerget niikes," põhjendas sulgemist RMK Põhja-Eesti piirkonna külastusala juht Heinar Juuse.

Eelmise aasta oktoobrior- miga kukkus trepile lisaks suur puu, mis mõne käsipuu kõveraks väanas ja võis ka sti-

gavale maasse ulatuvaid konstruktsioone kahjustada.

Trepi kordategemiseks kulks väga palju raha.

"Ma ei oska isegi suurusjärku öelda, ikka sadu tuhandeid eurosid, võib-olla isegi miljon," tuleb Tõnis Kaasiku sõnul kõigepealt olukorda hinnata.

Treppi keegi endale ei taha

Veel enne kui trepp kinni pandi, uuris Kaasik RMK inimestelt, kas selle võiks ehk koos korda teha. Ja võib-olla toetaks ka Toilia vald?

RMK Saka treppi endale võtta ei taha, sest riigi seatud ülesannete täitmiseks neil seda vaja pole.

"Kui seal piirkonnas poleks ühtegi teist võimalust pangalt alla pääseda, kaaluksime ilmselt koostööd mõisaga selle trepi kordategemist. Aga sadakond meetrit eemal on Kivisilla trepp, kust samuti alla pääseb. Ja kohalikud elanikud kasutavad mere äärde minimeks pigem süvamere- lasu juures asuvat nõukogu-

de ajast pärit teed, mis on küllale lähemal," rääkis Heinar Juuse.

Treppi ei taha ka Toilia vald. "Meil ole raha seda tilal pida, rääkimata investeeringutest, mis sinna kohe alguses teha tuleks," todes abivallavanem Hannes Lumiste, et Valas-

te trepistiku kõrvale veel ühte vald võtta ei saa.

Tema sõnul on vallas lähiaastatel ees nii suured investeeringud, et Saka trepi kordategemisse ei ole mingit võimalust ka toetajana pannustada.

Lammutada lasta ei raatsi

Tõnis Kaasik võiks Saka trepi rendile võtta, tegi RMK mai lõpus pakkumise. Pakkumine sisaldab ka Kivisilla treppi, mis samuti mõisa maalt algab ning mille samuti Kaasik vanaale piirivalvetrepile ehitas.

Kui ta enda ehitatud Saka treppi rendile ei võta, lammutab RMK selle ära.

Kaasik ei ole pakkumisele veel ametlikult vastanud, ent ütleb, et ega tal muud võimalust ole kui sellega nõustuda.

"Tundub kangesti ebaõiglasena, kusjuures RMK pole veel ka rendi tingimustest ega hinnast rääkinud. Mul on juuni lõpuni aega otsustada, aga ma ei saa ju ometi öelda, et lõhkuge ära. Püüan oma last viimase hetkeni päästa."

Trepi kordategemine on väga kallis ja kohta, kust selle jaoks toetust võiks küsida, Kaasik praegu öelda ei oska. Veel vähem oskab ta pakkuda aega, mil trepi korda võiks saada ja selle taas külastajatele avada.

Aasta kooliks valitud Jõhvi gümnaasiumi abiturientid: "Hea, et võidu lõpuks ära tööime!"